

अरुणावती प्रकल्प, ता. दिग्रस, जि. यवतमाळ
प्रकल्पाच्या डावा मुख्य कालवा कि.मी. २८ ते ५५ मधील
विशेष दुरुस्तीचे कामाच्या अंदाजपत्रकास
प्रशासकीय मान्यता.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०२३/ (प्र.क्र.१९२/२०२३)/ सिव्य(कामे)
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक: १० ऑगस्ट २०२३.

वाचा:-

१. कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपुर यांचे पत्र.जा.क्र २१३६/अरुणावती वि. प्र.वि. दु. / कातां ३(१) / (धा २६/२०२३) / वि.पा.वि.मं. / २०२३ दि. २३/३/२०२३.
२. शासन निर्णय - २०१७/५६६/१७/सिव्य(कामे), दि.३१/०८/२०१८.
३. शासन निर्णय - २०१८/५५१/१७/सिव्य(कामे), दि.२७/११/२०१८.
४. शासन निर्णय - २०१३/७८५/१३/ सिव्य (कामे) दि १/८/२०१९.
५. शासन परिपत्रक- प्रमा २०१३/७८५/१३/ सिव्य (कामे), दि.१६/९/२०२१.
६. शासन परिपत्रक क्र-प्रमा २०१३/(७८५/१३)/ सिव्य (कामे), दि १/१/२०१५.
७. शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०२२/प्र.क्र.५१६/२०२२/सिव्य(कामे) दिनांक १४/०३/२०२३.

प्रस्तावना:-

अरुणावती प्रकल्प हा मोठा पाटबंधारे प्रकल्प यवतमाळ जिल्ह्यातील दिग्रस तालुक्यातील सावंगा (बु.) येथे अरुणावती नदीवर बांधण्यात आला आहे. प्रकल्पाचे कामास मे १९८० साली सुरुवात होवून जून १९९४ साली घळभरणीचे (Gorge Filling) काम पूर्ण करण्यात आले.सन १९९५ पासून वितरण प्रणाली पूर्ण झालेल्या भागात सिंचन सुरु आहे.प्रकल्पाची सिंचनक्षमता निर्मिती जून २००८ अखेर पूर्ण झाली आहे. प्रकल्पाची निर्मित सिंचनक्षमता २४००३ हे. व संकल्पित उपलब्ध पाणीसाठा १६९.६९ द.ल.घ.मी. आहे.

अरुणावती प्रकल्पाच्या डावा मुख्य कालवा अस्तरीकरण विरहित असून कालव्यात मोठ्या प्रमाणात झाडे झुडपे वाढलेली असून गाळ साचला आहे व कालव्याचे भराव दबलेले आहेत.तसेच नलिका मोरी व जलसेतू येथुन मोठ्या प्रमाणात पाणी नाश होत आहे,याचा एकत्रित परिणाम होवून कालव्याचे शेवटचे भागात सिंचन कमी होत असून शेवटचे टोकापर्यंत संकल्पित विसर्गाने पाणी जात नसल्याने लाभधारकांच्या रोषाचा सामना करावा लागत आहे. विविध ठिकाणी कालव्याचा भराव खचल्याने पाणी गळती होत असून त्यामुळे लगतच्या शेत जमीनीस धोका निर्माण झाला असून कालव्याच्या भरावा मधुन व विविध बांधकामातून पाझर/गळती झाल्यामुळे शेत जमीनीचे नुकसान होत आहे.

या अनुषंगाने अरुणावती प्रकल्पाच्या २८ते ५५ कि.मी. मधील डाव्या कालव्याचे दुरुस्तीचे कामास विशेष दुरुस्ती अंतर्गत प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्याप्रमाणे शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपुर अंतर्गत अरुणावती प्रकल्प, ता.दिग्रस, जि.यवतमाळ या प्रकल्पाच्या डावा मुख्य कालवा २८ ते ५५ कि.मी. मधील दुरुस्तीच्या कामाचे अंदाजपत्रकास विशेष दुरुस्ती अंतर्गत रु ४,९२,३०,७४७ (रु. चार कोटी ब्यानऊ लक्ष तीस हजार सातशे सत्तेचाळीस फक्त) एवढ्या खर्चाच्या प्रस्तावास खालील अटींच्या अधीन राहून सोबतच्या प्रपत्रानुसार प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

- १) तांत्रिक मान्यता, निविदा प्रक्रिया, कामाचे नियोजन व पूर्णत्व, प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेत खर्च करणे इ.बाबींसाठी प्रचलित शासन निर्णय / परिपत्रके यांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- २) प्रस्तावित कामांमुळे होणाऱ्या खोदकाम तोडफोड याद्वारे उपलब्ध होणारे बांधकाम साहित्याचा पूर्ण वापर करून बचत साधावी.
- ३) सदर अंदाजपत्रकातील कामांसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ सर्वसाधारणपणे मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च करता येणार नाही.
- ४) सदर दुरुस्ती काम पूर्ण झाल्यानंतर प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रांतर्गत पाणी वापर संस्था स्थापित करून लाभक्षेत्र हस्तांतरीत करणेची संपूर्ण जबाबदारी क्षेत्रीय अधिका-याची राहिल.
- ५) प्रकल्पाच्या डावा कालवा कि.मी. २८ ते ५५ मधील २१५० हेक्टर सिंचनक्षेत्र पुनर्स्थापित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी क्षेत्रीय कार्यकारी अभियंता यांची राहिल.
- ६) कालव्यातील गाळ व झाडेझुडपे काढण्यासाठी यांत्रिकी विभागाकडील मशिनरीचा उपयोग करावा.

प्रस्तावित कामासाठी होणारा खर्च ४७०० मोठे पाटबंधारे प्रकल्प यावरील भांडवली खर्च, ८०-सर्वसाधारण, १९०-सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका विशेष दुरुस्ती/विस्तार व सुधारणा कार्यक्रमा अंतर्गत भाग भांडवली अंशदान (०४)(०३) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (कार्यक्रम) (४७०० ०२४७) (योजनांतर्गत) ५४ गुंतवणुका या लेखाशिर्षा खाली टाकून मंजूर अनुदानातून भागवावा.

या कामास प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता सिंव्य (कामे) कार्यासनाच्या नोंदवही मध्ये क्र.१३ सन २०२३ -२४ मध्ये नोंदविण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णय संकेतस्थळावर www.maharashtra.gov.in उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०२३०८१०१११६३४२१२७ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(न. गौ. बसेर)
शासनाच्या उपसचिव

सोबत सहपत्र :-

प्रत :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,

- ३) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- ४) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा.सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
- ६) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
- ७) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
- ८) मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ९) अ.मु.स. (वित्त) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) अ.मु.स. (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) अमुस (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) सचिव (प्रकल्प समन्वय) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १४) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- १५) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
- १६) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर
- १७) मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, अमरावती
- १८) आंतर वित्त सल्लागार व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १९) अधीक्षक अभियंता, यवतमाळ सिंचन मंडळ, यवतमाळ
- २०) कार्यकारी अभियंता, अरुणावती पाटबंधारे विभाग, दिग्रस
- २१) सिंव्य.(कामे)कार्यासन संग्रहार्थ.

शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०२३/ (प्र.क्र.१९२/२०२३)/ सिव्य (कामे),

दि. १०/०८/ २०२३ चे सहपत्र

Sr.No.	Description of Item	Amount in (Rs.)
1	C - Works (Excluding Royalty)	
	A) Subestimate No 1	13433930
	B) Subestimate No 2	15074410
	C) Subestimate No 3	7883840
	Total Work Cost = A + B + C =	36392180
2	Royalty	4832288
3	1 % Insurance	363922
4	18 % GST	6550592
5	3 % Contingencies	1091765
	Total Rs.	4,92,30,747

(न.गौ.बसेर)
शासनाच्या उपसचिव